

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

**ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2022-2023
Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2023

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β042

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ: 90' λεπτά

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΔΕΚΑ (11) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ

(για τους διορθωτές)

1. Στο τετράδιο απαντήσεων του μαθητή **δεν** αναγράφεται οτιδήποτε (αριθμοί, σύμβολα).
2. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων του μαθητή, μέσα στο πλαίσιο του βαθμολογητή, αναγράφεται **ο συνολικός βαθμός της κάθε ερώτησης** στο αντίστοιχο κελί. Δηλαδή, θα βαθμολογηθούν δεκατέσσερις (14) ερωτήσεις (δέκα (10) ερωτήσεις του Μέρους Α΄ και τέσσερις (4) ερωτήσεις του Μέρους Β΄).

ΜΕΡΟΣ Α΄: Αποτελείται από **δέκα (10)** ερωτήσεις.

Η κάθε ερώτηση βαθμολογείται με **έξι (6)** μονάδες.

Ερώτηση 1

(α) Συμπλήρωση κενών λέξεων:

- i. πλήρους
- ii. ασθένειας/ αρρώστιας/ νόσου
- iii. συναισθηματική
- iv. αλληλένδετες

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αν ο/η μαθητής/μαθήτρια αναφερθεί σε συνώνυμα τα δεχόμαστε, (πχ. συνδεδεμένες 0.75).

(σελ. 7)

Μονάδες 4

4X1=4

(β) **Δύο (2)** παραδείγματα παραγόντων των οποίων ο **περιορισμός βοηθά**, πρωτίστως, στη βελτίωση της **σωματικής υγείας** του ατόμου:

ανθυγιεινή διατροφή, υπερκατανάλωση τροφής, παχυσαρκία, λιποσαρκία, έλλειψη φυσικής άσκησης/καθιστική ζωή, κάπνισμα, χρήση εθιστικών ουσιών (π.χ. αλκοόλ, ναρκωτικά), αποφυγή ιατρικών εξετάσεων, κακή ατομική υγιεινή, μη ικανοποιητικός χρόνος ύπνου, αρνητικές συμπεριφορές (π.χ. μη χρήση ζώνης και κράνους, σεξουαλική επαφή χωρίς προφυλάξεις)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αν ο/η μαθητής/μαθήτρια αναφερθεί σε οποιοδήποτε άλλο παράδειγμα και δεν είναι γραμμένο στον οδηγό αλλά επηρεάζει τη σωματική υγεία, τότε το θεωρούμε ορθό.

(σελ. 8)

Μονάδες 2

2X1=2

Σύνολο μονάδων 6

Ερώτηση 2

(α) **Τέσσερις (4)** μορφές έμφυλης βίας:

- Σωματική
- Σεξουαλική
- Λεκτική
- Ψυχολογική
- Οικονομική
- Κοινωνικό-πολιτισμική

(σελ. 74)
Μονάδες 4
4X1=4

(β) Δύο (2) αρνητικές επιδράσεις που μπορεί να επιφέρουν οι έμφυλες νόρμες στη ζωή των ανθρώπων, εκτός από τη βία.

- Περιορίζουν την ταυτότητα και τις δυνατότητες των ανθρώπων
- Κοινωνικό αποκλεισμό
- Απομόνωση
- Διακρίσεις

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αν ο/η μαθητής/μαθήτρια αναφερθεί σε οποιοδήποτε άλλη αρνητική επίδραση που μπορεί να επιφέρουν οι έμφυλες νόρμες στη ζωή των ανθρώπων και δεν είναι γραμμένη στον οδηγό, τότε το θεωρούμε ορθό.

Πχ επαγγέλματα που κάποιες γυναίκες δεν μπορούν να ακολουθήσουν όπως το επάγγελμα του υδραυλικού, κ.α.

(σελ. 74)
Μονάδες 2
2X1=2

Σύνολο μονάδων 6

Ερώτηση 3

Αντιστοίχιση:

(α)

- 1 - Β
- 2 - Δ
- 3 - Ε
- 4 - Α
- 5 - Γ

(σελ. 18)
Μονάδες 5
5X1=5

(β) Συμπλήρωση κενής λέξης: **Αυτοαντίληψη** ή **Αυτοεικόνα**

(σελ. 19)
Μονάδα 1

Σύνολο μονάδων 6

Ερώτηση 4

Χαρακτηρισμός δηλώσεων με, **ΥΓΙΗΣ** ή **ΜΗ ΥΓΙΗΣ**:

- i. Ο/η σύντροφος σου προσπαθεί να σε κάνει να του/της μοιάσεις – **ΜΗ ΥΓΙΗΣ**
- ii. Αφιερώνεις χρόνο στον εαυτό σου – **ΥΓΙΗΣ**
- iii. Αποφασίζετε μαζί με τον/την σύντροφό σου για το πώς θα περάσετε το χρόνο σας – **ΥΓΙΗΣ**
- iv. Ζητάς συγγνώμη, ακόμα και όταν δεν φταις εσύ – **ΜΗ ΥΓΙΗΣ**
- v. Αποδέχεσαι τον/την σύντροφό σου όπως είναι – **ΥΓΙΗΣ**
- vi. Ο/η σύντροφός σου είναι συναισθηματικά εξαρτημένος/εξαρτημένη από εσένα – **ΜΗ ΥΓΙΗΣ**

(σελ. 76)

6X1=6

Σύνολο μονάδων 6

Ερώτηση 5

(α) **Τέσσερα (4)** κύρια προβλήματα δημόσιας υγείας:

- Περιορισμένη φυσική δραστηριότητα
- Λανθασμένη διατροφή
- Παχυσαρκία
- Καρδιακές παθήσεις
- Εγκεφαλικά
- Χρήση καπνού
- Χρήση ουσιών (αλκοόλ, ναρκωτικά)
- HIV/AIDS
- Δυσκολία στην πρόσβαση στις υπηρεσίες δημόσιας υγείας
- Ψυχικές διαταραχές
- Περιστατικά βίας και τραυματισμοί
- Περιβαλλοντικά
- Ανεπάρκεια στην εμβολιαστική κάλυψη
- Covid

(σελ. 9)

Μονάδες 4

4X1=4

(β) Χαρακτηρισμός δηλώσεων, με **Ορθό** ή **Λάθος**:

- i. Ορθό
- ii. Λάθος
- iii. Ορθό
- iv. Ορθό

(σελ. 9-10)

Μονάδες 2

4X0.5=2

Σύνολο μονάδων 6

Ερώτηση 6

Δηλώσεις: **Δείχνει** ή **Δεν Δείχνει** ενσυναίσθηση:

- i. «Είμαι εδώ να σε ακούσω». - **Δείχνει**
- ii. «Σκέψου θετικά». - **Δεν Δείχνει**
- iii. «Και εγώ το πέρασα αυτό». - **Δεν Δείχνει**
- iv. «Πώς μπορώ να σε βοηθήσω»; - **Δείχνει**
- v. «Δεν θα αλλάξει κάτι με το να κάνεις έτσι». - **Δεν Δείχνει.**
- vi. «Καταλαβαίνω ότι είναι μια δύσκολη περίοδος για σένα». - **Δείχνει**

(σελ.36-37)

Μονάδες 6

6X1=6

Σύνολο μονάδων 6

Ερώτηση 7

Απαντήσεις ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής:

(α) iii. δεσμεύτηκαν πρόωρα σε μία ταυτότητα χωρίς καθόλου διερεύνηση

(β) i. δεσμεύονται στις προσωπικές τους επιλογές

(γ) iii. ακόμη να διερευνήσουν και να δεσμευτούν σε μία ταυτότητα

(σελ. 50)

Μονάδες 6

3X2=6

Σύνολο μονάδων 6

Ερώτηση 8

(α) Βιολογικό φύλο: η βιολογική διάσταση της σεξουαλικότητας, η οποία περιλαμβάνει τα φυσικά/βιολογικά χαρακτηριστικά που έχουν εκ γενετής οι άνδρες και οι γυναίκες.

ή

Οι γενετικές, οι ορμονικές και οι ανατομικές διαφορές ανάμεσα στα δύο φύλα περιγράφονται.

(σελ. 95)

Μονάδες 2

(β) Οι άλλοι τέσσερις (4) παράγοντες που συνθέτουν τη σεξουαλικότητα:

- Κοινωνικό φύλο/ Κοινωνική ταυτότητα φύλου
- Σεξουαλικός προσανατολισμός
- Σεξουαλική συμπεριφορά
- Σεξουαλική έκφραση

(σελ. 95-96)

Μονάδες 4

4X1=4

Σύνολο μονάδων 6

Ερώτηση 9

Απαντήσεις ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής:

(α) v.

(β) v.

(γ) v.

(δ) iii.

(σελ. 121, 141, 131)

Μονάδες 6

4X1.5=6

Σύνολο μονάδων 6

Ερώτηση 10

(α) Η μορφή εμπορίας προσώπων η οποία αναφέρεται στο δημοσίευμα είναι η **εργασιακή εκμετάλλευση**.

(σελ. 114)

Μονάδα 1

(β) **Τρεις (3)** άλλες μορφές εμπορίας προσώπων, εκτός από την εργασιακή εκμετάλλευση:

- Εμπορία ενηλίκων για σκοπούς σεξουαλικής εκμετάλλευσης
- Εμπορία παιδιών/ βρεφών
- Εμπορία ανθρώπινων οργάνων
- Διακίνηση ανθρώπων για σκοπούς επαιτείας
- Διακίνηση ανθρώπων για διενέργεια εγκληματικών πράξεων
- Εξαναγκαστικοί γάμοι.

(σελ. 114)

Μονάδες 3

3X1=3

(γ) **Δύο (2)** από τα βασικότερα αίτια της εμπορίας προσώπων:

- Φτώχεια
- Ελλιπής λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών του κράτους δικαίου
- Ανισότητα των φύλων
- Βία κατά των γυναικών
- Πόλεμοι και τις ένοπλες συγκρούσεις
- Φυσικές καταστροφές στις χώρες προέλευσης των θυμάτων

- Οικονομική εξαθλίωση
- Κοινωνικός αποκλεισμός
- Έλλειψη ευκαιριών και απασχόλησης
- Έλλειψη πρόσβασης στην εκπαίδευση
- Παιδική εργασία
- Διακρίσεις

(σελ. 115)

Μονάδες 2

2Χ1=2

Σύνολο μονάδων 6

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

ΜΕΡΟΣ Β΄: Αποτελείται από **τέσσερις (4)** ερωτήσεις.

Η κάθε ερώτηση βαθμολογείται με **δέκα (10)** μονάδες.

Ερώτηση 1

(α) Δύο (2) παράγοντες προστασίας της ψυχικής υγείας των εφήβων, οι οποίοι αφορούν στο οικογενειακό περιβάλλον:

- Οικογενειακή αρμονία και σταθερότητα
- Ζεστοί και υποστηρικτικοί γονείς
- Ισχυρές οικογενειακές αξίες
- Ασφαλείς δεσμοί με τους σημαντικούς άλλους
- Σταθερό οικογενειακό περιβάλλον

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αν ο/η μαθητής/μαθήτρια αναφερθεί σε οποιοδήποτε άλλο παράδειγμα και δεν είναι γραμμένο στον οδηγό αλλά είναι παράγοντας προστασίας της ψυχικής υγείας των εφήβων, ο οποίος αφορά στο οικογενειακό περιβάλλον, τότε το θεωρούμε ορθό.

(σελ. 33)

Μονάδες 2

2X1=2

(β) Δηλώσεις: Υψηλή ή Χαμηλή αυτοεκτίμηση:

- i. Παρέχει βοήθεια στους συνανθρώπους του – **Υψηλή**
- ii. Στεναχωριέται υπερβολικά από τις αποτυχίες του - **Χαμηλή**
- iii. Επηρεάζεται πολύ από τα αρνητικά σχόλια των άλλων - **Χαμηλή**
- iv. Κάνει έντονη κριτική στους άλλους - **Χαμηλή**
- v. Ολοκληρώνει τις υποχρεώσεις του – **Υψηλή**

(σελ. 21-22)

Μονάδες 5

5X1=5

(γ) Ένα (1) άλλο χαρακτηριστικό που μπορεί να έχει ένας/μία έφηβος/η, το οποίο αποτελεί παράγοντα κινδύνου για τη ψυχική του/της υγεία, εκτός από τη χαμηλή αυτοεκτίμηση:

- Δύσκολη ιδιοσυγκρασία
- Αρνητικός τρόπος σκέψης
- Μειωμένη γνωστική ανάπτυξη
- Κακή σωματική υγεία
- Φτωχή γλωσσική ικανότητα
- Άγχος/στρες

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αν ο/η μαθητής/μαθήτρια αναφερθεί σε οποιοδήποτε άλλο παράδειγμα και δεν είναι γραμμένο στον οδηγό αλλά είναι χαρακτηριστικό του/της εφήβου που επηρεάζει τη ψυχική του/της υγεία, τότε το θεωρούμε ορθό.

(σελ. 33)
Μονάδα 1

(δ) Δύο (2) από τα συχνότερα προβλήματα ψυχικής υγείας που ενδέχεται να εμφανιστούν κατά την παιδική και εφηβική ηλικία:

- Οι αγχώδεις διαταραχές
- Η διαταραχή ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ)
- Οι διαταραχές πρόσληψης τροφής
- Η ψυχογενής ανορεξία
- Η ψυχογενής βουλιμία
- Η επεισοδιακή υπερφαγία
- Οι διαταραχές της διάθεσης
- Η κατάθλιψη

(σελ. 31-32)
Μονάδες 2
2X1=2

Σύνολο μονάδων 10

Ερώτηση 2

(α) i. Τρεις (3) αξίες του ολυμπιονίκη που διαφαίνονται μέσα από το απόσπασμα:

- Σεβασμός
- Ευγενή άμιλλα
- Προσφορά
- Γενναιοδωρία
- Συμπόνια
- Ειλικρίνεια
- Ευγνωμοσύνη
- Ελπίδα
- Ήθος
- Εθελοντισμός
- Αγωνιστικότητα
- Επιμονή
- Υπευθυνότητα
- Θάρρος

(σελ. 56)
Μονάδες 3
3X1=3

ii. **Τρεις (3)** παράγοντες οι οποίοι πιθανόν να συνέβαλαν στη διαμόρφωση του αξιακού συστήματος του ολυμπιονίκη:

- Η οικογένεια/ το οικογενειακό περιβάλλον
- Το σχολείο/ η εκπαιδευτική διαδικασία
- Το κοινωνικό-πολιτισμικό περιβάλλον
- Οι προσωπικές ανάγκες/ τα προσωπικά βιώματα
- Το φιλικό περιβάλλον
- Η συμμετοχή σε διάφορες οργανώσεις και κινήματα
- Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.)
- Το εργασιακό περιβάλλον
- Βιολογικοί παράγοντες (ηλικία, φύλο)
- Τα ενδιαφέροντα των ατόμων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αν ο/η μαθητής/μαθήτρια αναφερθεί σε οποιοδήποτε άλλο παράγοντα και δεν είναι γραμμένος στον οδηγό αλλά μπορεί να επηρεάσει το ατομικό αξιακό, τότε το θεωρούμε ορθό.

(σελ. 57)

Μονάδες 3

3X1=3

(β) Στάδια της διαδικασίας λήψης απόφασης:

- 1^ο στάδιο – Γ
- 2^ο στάδιο – Α
- 3^ο στάδιο – Δ
- 4^ο στάδιο – Β

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το κάθε στάδιο βαθμολογείται ξεχωριστά και ανεξάρτητα από τα άλλα στάδια.

(σελ. 60,17)

Μονάδες 4

4X1=4

Σύνολο μονάδων 10

Ερώτηση 3

Αντιστοίχιση μεθόδων αντισύλληψης της στήλης Α', με τις δηλώσεις για τον τρόπο δράσης τους της στήλης Β':

(α) i. 1. Γ, 2. Α, 3. Δ, 4. Β

(σελ. 130-131)

Μονάδες 4

4X1=4

ii. Ένας (1) άλλος παράγοντας στον οποίο οφείλεται η μεγάλη πιθανότητα τυχαίας εγκυμοσύνης στην εφηβεία, εκτός από την ελλιπή έγκυρη ενημέρωση για την αντισύλληψη, είναι:

- το βιολογικό γεγονός ότι οι έφηβοι/ες είναι γόνιμοι/ες
- η συναισθηματική ανωριμότητα
- η έλλειψη αυτογνωσίας
- η έλλειψη σεβασμού στον εαυτό του κάθε ατόμου
- η πίεση από τον/τη σύντροφο για ελεύθερες σεξουαλικές σχέσεις
- η έλλειψη εμπιστοσύνης, αλληλοσεβασμού και ισότητας στις σχέσεις.
- ατύχημα/ κακή χρήση προφυλακτικού
- βιασμός

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Αν ο/η μαθητής/μαθήτρια αναφερθεί σε οποιοδήποτε άλλο παράγοντα και δεν είναι γραμμένος στον οδηγό αλλά μπορεί σε αυτόν να οφείλεται η μεγάλη πιθανότητα τυχαίας εγκυμοσύνης στην εφηβεία, τότε το θεωρούμε ορθό.

(σελ. 132)

Μονάδες 2

2X1=2

(β) Μία (1) μέθοδος αντισύλληψης η οποία, εκτός από πρόληψη της ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης, παρέχει και προστασία έναντι της μετάδοσης σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων:

- Η χρήση προφυλακτικού
- Η αποχή

(σελ. 142)

Μονάδα 1

(γ) Τρεις (3) προδιαγραφές βάσει των οποίων ένα ζευγάρι θα ήταν επωφελές να επιλέξει μια μέθοδο αντισύλληψης, εκτός από την παροχή προστασίας από τα Σ.Μ.Ν.:

- Όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική
- Όσο το δυνατόν πιο οικονομική
- Κατάλληλη για την ηλικία του ατόμου
- Ηθικά αποδεκτή
- Με όσο το δυνατόν λιγότερες σωματικές και ψυχικές παρενέργειες
- Εύκολη στην προμήθευση και στη χρήση της.
- Αν υπάρχουν ήδη άλλα παιδιά στην οικογένεια

(σελ. 130)

Μονάδες 3

3X1=3

Σύνολο μονάδων 10

Ερώτηση 4

Αντιστοίχιση:

(α) 1. Β, 2. Δ, 3. Α, 4. Γ

(σελ. 92-93)

Μονάδες 4

4Χ1=4

(β) **Τρία (3)** από τα πιο συχνά συμπτώματα των Σ.Μ.Ν. στους άνδρες και στις γυναίκες:

- Ασυνήθιστη έκκριση υγρών από τον κόλπο ή το πέος. Μπορεί να έχουν διαφορετικό χρώμα και μυρωδιά από τα συνηθισμένα.
- Πόνος ή κάψιμο κατά την ούρηση.
- Ούρηση συχνότερα από ότι συνήθως.
- Φαγούρα, εξανθήματα, εξογκώματα, έλκη, αιμορραγία, πληγές ή φουσκάλες πάνω ή γύρω από τα γεννητικά όργανα.
- Πόνος στα γεννητικά όργανα.
- Πόνος κατά τη διάρκεια της σεξουαλικής επαφής.
- Στις γυναίκες αιμορραγία μεταξύ περιόδων ή μετά την σεξουαλική επαφή.

(σελ. 135)

Μονάδες 3

3Χ1=3

(γ) Χαρακτηρισμός δηλώσεων με **Ορθό** ή **Λάθος**.

- i. Ορθό
- ii. Λάθος
- iii. Ορθό
- iv. Ορθό
- v. Λάθος
- vi. Λάθος

(σελ. 135,136,142)

Μονάδες 3

6Χ0.5=3

Σύνολο μονάδων 10

.....**ΤΕΛΟΣ**.....